

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenunțarea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețului prenumerației pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 91. ANULU XX.

Săbiu, în 1224 Novembre 1872.

Tru celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, 9 Novembre 1872. În nr. 84 alu „Gaz, Trans.” apară o corespondință din Blasiu din 7 Novembre a. c. subscrisă de S. P. M. privitoare la raportulu justificatoriu alu comitetulu nationalu din Săbiu, prin care acelu corespondinte se încerca a îndreptă pre comitetu în privința unoru impregiurări cuprinse în raportulu seu. În aceeași corespondință d. corespondinte amintindu și despre substituirea subscrisulu la conferința din Blasiu prin Esc. Sea P. Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a, carele nu putea participa, fiindu morbosu, precum și despre incunoscintiară prin telegramu a ministrulu presedinte și invoirea lui la acea substituire, continua cu aceste cuvinte parte subliniate: „Deci pre diu'a detiermunitasî la loculul seu — Blasiu — alesu de membri conferinței, s'au începutu pertractările dela 29 Iuniu până la 3 Iuliu, exceptandu-se și sosirea substitutulu domnu Vicariu, cărui pre totă diu'a i s'a transmisu caret'a Esc. Sele Domnulu Metropolitu la gar'a călei ferate, câte de două ori, câtă a ținutu conferința fără inse de a fi venit, s'eu baremu scrisu ca nu va veni.”

Lucru minunatu! cum unii domni din nevinovat'a absentare a subscrisulu dela conferința din Blasiu de asta v'era, voiescu a face cum se vede, unu capitalu mere politico-nationalu. Altmintre nu-mi potu esplică lucrulu, vedindu, ca absentărei acesteia i se da o însemnatate, de care subscrisulu nici ca a visatu vre-odata. Ce mai sciti! p'ote ca chiaru și consecințele eventuale ale negocierilor din Blasiu, înca se voru ascrie totu subscrisulu pentru absentarea sea?! Tote suntu cu potința în diu'a de astadi.

O asemenea corespondință se publică în v'era trecută și în diuariulu „Romanulu” din Bucuresoi, datata din Vien'a și subscrisă de unu ore-care Camiliu, la care înca eu înca atunci mi facui reflexiunile mele în același diuaru. Si fiindu ca ambe aceste corespondințe privescu totu unu obiectu și tientescu totu la unu scopu, me vedu motivatu a republică acelu respunsu alu meu transmisu la „Romanulu”, și aici în „Tel. Rom.”. Elu suna astfelu:

„Valcele (Elipotak), 2 Aug. 1872. Onorabila Redacțiune! În diuariulu ce-lu redigetî, din 7 Iuliu a. c. apară o corespondință a dlui Camiliu din Vien'a, în care facendu-se între altele amintire și de mine, mi se impută unele lucruri, despre cari eu nimic'a nu sciu, și pre cari tocm'a pentru aceea, în interesulu adev'erulu, nu le potu trece cu vederea.

„D. Camiliu afirma în acea corespondință, ca eu asiu fi facutu o încercare desperată a paralisă negocierile unoru români din Transilvani'a cu regtmulu; ca eu asiu fi cautatu unu pretextu frivole de a absentă cu totulu dela o conferință preliminară, în cere s'aru fi formatu mai multe punte, pre bas'a căror'a se voru deschide negocierile; ca eu asiu fi aspirându la vechiulu rolul elu arhiepiscopulu meu; ca eu în fine asiu fi refusatu onorea ce mi s'a oferitu, absentându dela acea conferință numai din ura înflăcărata către cei-laltu patru membri ai conferinței desemnați de ministrulu Lonyay și Metr. Vancea, — și din ura religiōsă, carea nu m'aru fi iertatu a veni în contactu cu Metropolitulu din Blasiu.

E bine, dle redactoru, eu amu onōre a dechiară tōte aceste dișe și afirmate de d. Camiliu relativă la persōn'a mea de pure neadeveruri, și nu me potu din destulu miră, ca acelu Camiliu avu cutezantia a esi în publicu cu nise nascocituri că acestea lipsite de totu fundamentulu.

„E adev'eratulu, ca Escel Sea Par. Metropolitu alu nostru, Andreiu bar. de Siagun'a, impededatu prin morbulu de care sufere, substitui în locu-i la amintit'a conferință pre subscrisulu și ca eu absentai dela aceea, dară nici decum din cauzele și sub pre-

testele indicate de Camiliu, ci din cea mai naturală și mai justificăvera causă, încātu chiaru unu Camiliu sa fia fostu în locu-mi înca aru fi trebuitu sa absentă. Si caus'a acest'a este, absolut'a imposibilitate de a me duce la loculul conferinței, adeca la Blasiu, pentru scurtimea tempulu. Pentru ca — după cum se p'ote vedea în actele respective — ținerea acelei conferințe se anunțiasă mai întâiu pre 1 Iuliu s. n. în Alb'a-Iul'a, pre cândă me și determinasem a me duce; s'osi inse o a două incunoscintiară la Săbiu, în 28 Iuniu după amēdi, ca nu în 1 Iuliu, ci în 29 Iuniu adeca a două di, și nu în Alb'a-Iul'a, ci în Blasiu se va ținea conferința proiectată. E bine, cum mi-aru fi fostu mie cu potința a calatori preste nōpte la Blasiu neesistându cale ferată într'acolo? Dōra pre drotulu telegraficu? Dusus'aru fi d. Camiliu? Nu credu.

„Acest'a este starea cea adev'erată a lucrulu. „Asiă dară nu eu, ci întârdiat'a incunoscintiară fū caus'a cea adev'erată a absentărei mele, dle Camiliu.

„Acest'a constatată, va se dica concludiunea dlui Camiliu în privința absentărei mele dela conferința din Cestiune odată resturnată, cadu de sine-si impreuna și cele-lalte afirmatiuni ale domniei sele, că nise deducțiuni trase din premise false.

„Din aceste acum pre lesne voru potē cunōscon. lectori, cam câte dramuri de adev'eru voru fi cōprindendu în sine și cele-lalte corespondințe ale dlui Camiliu scrise în afacerile nōstre transilvane politico-nationali și confessionali.

„E fōrte tristū și durerosu, cându barbati că Camiliu și consocii, barbati de litere și diși culti, în locu de a se ocupă cu lucruri mai seriōse și salutare și perdu tempulu cu atari exercitii copilaresci, îndreptate spre a maculă caracterulu altor'a, cari inse mai pre urma se întorcă chiaru asupra autoriloru loru insisi. Sic non itur ad astra!”

Totu acest'a mi este respunsulu și la corespondința din Blasiu, în ceea ce privescu absentărea mea dela conferința prementionată, ca adeca: numai imposibilitate a produsă prin prea întârdiat'a incunoscintiară a fostu caus'a absentărei mele.

A-si mai potē observă înca și alte la cele ce se amintira în corespondința din Blasiu relativă la acestu factu; căci Escelenti'a Sea Par. Archieppu și Metropolitu Siagun'a a scrisu Esc. Sele Par. Metropolitu Dr. Vancea, ca fiindu bolnavu substitue în locu-i pre Archimandritulu seu, la ce inse nu i s'a respunsu nimic'a, ci s'a facutu întrebare la regimulu d'eca este permisă acest'a substituere, și nici baremu despre rezultatulu întrebărei nu i s'a facutu nimic'a cunoscutu. E bine, ore nu se cuvine, că despre totiepasii acest'a sa se fia incunoscintiatu și Săbiulu, d'eca nu altmintre pentru urgentia, celu putienu pre cale telegraficu, și mai de tempuriu, iera nu în or'a ultima?!

Dealtmintre me simtu prea placutu îndetoratu a esprime la acēsta ocaziune profund'a mea recunoscintia Escel. Sele dlui Metropolitu Dr. Ioanu Vancea, pentru înalt'a-i consideratiune fatia cu neînsemnat'a mea persōnă, tramitendu de câte două ori caret'a după mine la gar'a drumulu de feru.

N. Popea.

Epistole dela țiera.

Este tare marcabilu în viēti'a politico-natională și potemu dice mai și în cea bisericăscă a românilor din partea ostică a monarhiei, că tōte au începutu a se inclină spre unu scepticismu. În privința acest'a mai tare se oglindēza starea presentă a nōstra în vocea jurnaleloru nōstre române. D'eca vomu privi spre acestea mai de aprōpe, ne potemu con-

vinge, ca pre lângă o unică excepțiune, în cele mai multe, cestiunile nationale — nu se tractēza și desbatu mai principialu, nu se scie unu punctu de manecare comunu, ba chiaru în privința bunului scopu a unu'a s'eu a celui'a-laltu jurnalulu te face a dubitā. Intielege ori și cine divergintie de opiniuni ale românilor, — ba putemu dice, ca pentru eruerea mai acurată a lucrurilor, este aceea chiaru de lipsa — nu se p'ote intielege înca nici de câtu, încrucisarea partidelorū între români în scopu și în midilōce până la atāt'a, încātu sa se diadarnicēscă până la nulla tōte încercările și lucrările lorū.

Se vedemu cum?

Stratulu trebilorū nationale se p'erea a-si fi aflatu cultivatori adev'erati în conferința din Săbiu și comitetulu din 5—6 Maiu, a. c.; elu s'au plinitu, și îngrijitū cu acuratetia — și cându eră sa resara fructe bune și folositoare — eata, ca cobile s'aru cu piciorēle pre acestu stratu și-lu nimicescu. O speranția mai rămâne înca, ca semenți'a cea buna din elu totuși va resari.

Amu vedutu lucruri din partea comitetulu din Săbiu dela 5—6 Maiu, amu vedutu materialulu lucratu de acelu comitetu: „Caus'a română la an. 1872.” care nu mai lasă pre nimenea a dubitā despre bunele intențiuni ale aceluiași comitetu. Abstragendu înca și dela aceste lucrări un'a preste tōte nu se p'ote negă acestui comitetu, adeca, staruint'a de a ajunge o solidaritate și o bună intielegere între români. Pre acestea le-a accentuatū totu-dēun'a în lucrările sele și le-a armaritū cu modestia, cu resignatiune, bă de siguru și cu jertfe

Mai multu tempu au planatu cētia și intunecū în cursulu trebilorū nationale, de cându adeca totu sufletulu romanescu apelă la unu congresu nationalu, de cându comitetulu din Săbiu continuu, au datu espressione acestui dorinție, și au conlucratu pentru realizarea ei, — și totuși n'au urmatu la tempu ba n'au urmatu până în diu'a de astadi realizarea lui. O detorinția tristă adev'eratū, dară totu-dēuna dată și dintre cele mai mari si-au implinitu comitetulu din Săbiu, cându chiarifica pre publiculu românū despre aceea, unde au stagnatū cursulu trebilorū nationale; pentru ca marturisescu sinceru, eramu aprōpe a fi și în obiectulu acest'a mistificati, mai alesu, ca suntū ōmeni anume, cari se încerca a mistifică lucrurile.

După raportulu comitetulu din Săbiu resultă:

a) Ca acestu comitetu a îndreptatū și a două adresa către ambii Metropoliți în sensulu convocărei congresulu nationalu.

b) Ca congresulu totuși nu s'au realizatū din causă, ca Esc. Sea Metrop. Dr. Vancea n'au aflatu oportunu deocamdată ținerea congresulu, fiindcă nise barbati ai natiōnei au intratū în pertractări cu înaltulu regimulu, în privința impacării și a multiamirei românilorū cu sistemulu politicu presentu alu statulu.

D'eca revenimū după tōte acestea, a cercetă acum, ca pentru ce ne aflămū români din Ardēlu politicescu totu că mai înainte, — adeca reu, de totu reu, recunoscū de unu punctu comunu de manecare, nu aflămū causă aiurea decātu în o încrucisare a lucrurilor facută cu scopu s'eu fără de scopu. Fără de scopu s'aru vedea a se fi produsu acēsta tarbacēla și ametiēla a trebilorū nationale, cându se ia în socotintia, ca barbati, ce au conferitū la Blasiu în 29 Iuniu a. c. și au facutu pōte mari speranție dela pasulu lorū; cu scopu înca din partea regimulu. Luându în deapropē considerare mai departe și antecedentiile conferinței din Blasiu intielegu conferința dela Alb'a-Iul'a din 27 Iuniu a. c. face pre omu a se îndoi și în bunele intențiuni ale acelorū, ce au produsu acēsta conferință, și a dice, ca cu scopu și din partea acestorū. Si vrendu a mitigă judecat'a acest'a scopulu n'au tre-

buita sa mérga directu, de a strică causei nationale, ei indirectu paralisandu actiunea comitetului din Sabiu. Precum au doveditu consecintiele, conferintia amintita dela Alb'a-Iul'a, nu numai au fostu de prisosu, dara au fostu destruatória si pagubitóre buneii intielegeri si causei comune. Ce rezultate binefacátóre au produsu acésta conferintia? ce actiune de folosu au inauguratu acea conferintia? Nimic'a, chiaru nimic'a. Au pronunsiatu cu majoritate cuventulu „passivitate“ si s'au pusu la odichna. Ast'a s'a facutu si la Merceura in an. 1869; s'au veditu in sa ca nu e bine asiá si au vrutu sa se cerce altmintrea mai bine. Cu tóte ca insisi dintre cei mai insemnati barbati, din cáti au fostu atunci la Alb'a-Ili'a au fostu pentru parasirea passivitátiei — între care din comisiune insusi dlu Baritiu s'au inclinat spre acésta pâna la venirea cestiunei in plenulu adunárei — cându se schimbá altmintrea; lumea vrea sa scie ca la indignitatiuni venite in urma chiaru dela Pest'a — totusi ide'a cea buna au caditu póte numai si numai pentru ca si-au avutu isvorulu seu din Sabiu. Sa nu mai amintescu de incurcatur'a si confusiunile, ce au urmatu de aici, nici de haljocur'a, la care au ajunsu poporul nostru in mânile strainiloru fatia cu alegerile, care erau dejá in curgere, cáci acestea le-amu veditu cu totii, ci sa revenimu pentru putienu la conferintia din Blasiu, aceloru 3 barbati, chiamati de regimu, cáci aici se pare dupa raportulu comitetului din Sabiu a jacea impedecamentulu congresului nationalu.

Pentru a ne putea pronunsiá mai dreptu asupr'a intrebárei, incátu au potutu se impedece pre acea conferintia si lucrárele acelei conferintie tienerea congresului, se va trage o paralela între insemnatatea unui congresu nationalu si între insemnatatea unei atari conferintie. Inainte de tóte permitemu faptul, dejá cunoscutu publicului român, ca concessiunea pentru tienerea acestui congresu, de-si nu erá de lipsa dupa legile in vigóre, fiindu ca a fostu dorita din unele pârti póte pentru óre-care consideratiuni, — erá dejá esoperata in urm'a pasiloru facuti la locurile mai inalte.

Congresulu nationalu este corporatiunea cea legale, in carea natiunea romána si putea formulá mai fidelu dorintile sele, si in care preste tóte se putea ajunge o solidaritate între románi.

In congresulu nationalu s'au adunatu natiunea romána din Ardelu, si in trecutul recentu; in congrese s'au tractatu causele vitale ale romániloru si s'au ajunsu rezultatele cele mai bune dupa impregiurári.

Congresulu erá si asta-data státu de doritu din partea tuturor romániloru, cáci numai in congresu se putea restabili solidaritatea si bun'a intielegere între románi de cáli-va ani atâtu de sdruncinata.

O conferintia de felulu celei din Blasiu dela 29 Iuniu are unu caracteru numai privatu si nu obliga pre nimenea altulu decâtu pre acei'a ce au conferitu. Ea nu póte lucrá nimicu in numele natiunei — mai alesu cându natiunea nu scie nimic'a, si intr'adeveru natiunea n'a sciutu nimic'a de conferintia din Blasiu. N'a sciutu pentru ca nu s'a publicatu nimicu, afara acum provocati, quasi rectificare in nr. 85 alu „Gaz. Trans.“ din a. c. Cu atâtu mai putienu au potutu, dupa cum audimu, face chiaru memoriale despre postulatele natiunei románe. Cum au potutu dara impedecá lucrárele conferintiei din Blasiu tienerea congresului nu póte omulu intielege.

Nu se intentionédia prin aceste condamnarea conferintiei din Blasiu, cáci ea si putea merge drumulu seu pre responsabilitatea sea — si ne amu gratulá, déca aru putea esi ce-va bonu din lucrárele ei; — dara trebuie sa se condemne die faptul, ca ea au potutu opaci tienerea congresului.

Nu potu si credu ca nimenea credinciosu causei nationale nu póte impartasi si consenti cu rectificárele date in „Gazet'a Transilvaniei“ la raportulu comitetului din Sabiu, fiindu ca se pune atât'a insemnatate din partea scriitorului acelei'a pre conferintia cestionata. In meritu vrea rectificantele sa predice insemnatatea ei prin aceea, ca au fostu initiata dela locurile mai inalte si ca ea au fostu necesaria cá pregatire a congresului; iera in forma-si esprima parerea de reu, ca n'au participatu la ea si plenipotentiatulu Esc. Sele Metropolitului din Sabiu, Archim. Nicolau Pope'a.

Cându meritulu si insemnatatea conferintiei de a fi potutu impedecá tienerea congresului este trasu la indoieála, atunci putienu mai este de a se vorbi de

forma. Totusi cu putiene cuvinte mai întâiu de forma, apoi de merit.

In jurnalulu „Romanlu“ din Bucuresci amu avutu insumi ocaziune de a me chiarificá in punctulu formatu si déca este a se mai repeti si ce mai sciu si altii, atunci se póte dice, ca se pare a fi fostu calculata tienerea acelei conferintie intr'acolo de a nu luá parte reprezentantele Metropolitului din Sabiu, cáci acea conferintia au fostu anunsiata pre díu'a de 1 Iuliu in Alb'a-Iul'a si apoi mutata inderetu pre 29 Iuniu in Blasiu. Prin urmare déca au sositu la Sabiu incunoscintia despre acésta mutare abiá in presér'a dílei de 29 Iuniu, au potutu sa se totu trimita trasur'a la gara nu de 2 ori, dupa cum dice „Gaz. Trans.“, ci de 8 ori, dupa cum au mai disu altii.

Iera ce privesce meritulu nu se póte pricepe cum de n'au mai aflatu de lipsa acei trei barbati se scie, mai întâiu dorintia natiunei si se primésca impoternicire mai întâiu dela congresu de a asterne memoriale si a lucrá in numele ei, nu sa faca „calea întórsa“; si déca in fine acei trei barbati, pre cari corespondentele, ce voiesce a rectificá, i numesce desemnati de regimu cá din „opositionali“, punu totu pondulu acelei conferintie pre giurstarea, ca este conchiamata dela locurile mai inalte, atunci n'au trebuitu sa se sparia nici de congresu, cáci si pentru acésta erá esoperata concessiunea mai inalta, prin urmare inca cá cea mai legale si cu voi'a regimului. Tóta tréb'a se banuiesce si mai multu cându natiunea doresce a scí ce au lucratu conferintia din Blasiu, si totusi inca pâna astadi nu se scie nimic'a nici de cuprinsulu memorialului, ce voru fi datu la locurile mai inalte.

Dupa tóte acestea rectificarea cea mai buna o putea dlu rectificante S. P. M. din nr. 85 „Gaz. Tr.“ face déca dedea publicului cuprinsulu memorialului, a cáruu resolvere dice, ca se astépta.

(Va urmá.)

Diet'a Ungariei.

Siedintia din 18/6 Nov. s'a tienutu sub presiedintia lui Perczel, la carea dintre ministrii au fostu de fatia: Lonyay, Trefort, Wenckheim, Pauler, Tisza.

Presiedintele incunoscintieza cas'a ca ministrulu de interne a facutu presidulu cunoscutu, ca a dóu'a dí, din caus'a onomasticeii Maj. Sele Reginei, va fi servitiu díiescu solemn in catedral'a din Bud'a. Provóca cas'a sa dea espressionu simtiemintelor ei de aderintia si sa insarcineze pre presidulu a aduce gratulatiunile deputatiloru in form'a usitata Maj. Sele Reginei (consimtire generale).

Ministrulu Pauler transpune dóne proiecte de legi (cassarea tribunalului superioru de finantie, — inmultirea judecatoriloru la tribunalulu de schimburi (police) in Pest'a) ce se transpunu spre tiparire.

Madarász interpeléza pre min. de justitia, déca are de cugetu sa aduca unu proiectu de lege despre possessiunile curiale? Min. raspunde afirmativu.

Alexandru Bud'a intréba pre ministrulu de finantie déca o adeveratu ca voiesce sa venda báile erariali de feru si de carbuni din Transilvania Franco-bancei si déca voiesce sa céra in privintia acésta si parerea directiunei montane din Clusiu. Se transpune interpelatiunea ministrului.

Conte Iul. Szapáry transpune dietei raportulu comisiunei centrali despre proiectulu de lege privitoriu la capitala dimpreuna cu votulu separatu a dóne sectiuni. — Pre Sábata se pune la ordinea dílei.

Ministru de justitia raspunde la interpelatiunea lui Csernatony in privintia asiediárei lui Batagharini de judecatoriu. Din raspunsu se vede ca impregiurári exceptionali ale Croatiei si celátiei Fiumei suntu caus'a denumirei unui judecatoriu, carele nu scie ungresce; speréza in sa ca in viitoriu si greutatea acésta se va delaturá.

Csernatony dice ca ministrulu a raspunsu fórte cavaleresce in ceea ce privesce pre antecessorulu seu carele a denumitu pre judecatoriu, dara la intrebarea facuta de densulu totu-si nu a raspunsu. Oratorulu critica aspru tienut'a ministeriului intregu si-lu invinúe, ca nu arata destula tendintia magiara. Regimulu de 5 ani de díle nu a facutu nimic'a pentru suprematia ungresca, ci inaintéza germanisatiunea. Regimulu e asiá de putienu magiaru, incátu nu are nici unu dreptu de esistintia, cáci pentru ca suntu tocmai ministrii de fatia in oficiu si cáci tocmai ei edifica case si cum-

pera bonuri inca nu are dreptu de esistintia (contradicere in drépt'a, strigári: la ordine! aplause in steng'a).

Presied. Perczel: Provóca pre vorbitoriu sa-si interpreteze cuvintele sele indreptate contr'a regimului.

Csernatony dechiara, ca a amintitu o fapta, pentru ca ministrulu-presiedinte edifica o casa, si cumpera bunuri, pre cându tier'a se afla in deficitu. Fia-care are dreptu sa se imbogatiésca, numai unu ministru nu, pâna cându e ministru (sgomotu si risete). Cuventatoriu dice, ca aru trebú sa dea regimului unu votu de blamu in urm'a raspunsului la interpelatiune, acésta inse o lasa pre sém'a dreptei.

Min. Pauler a replicatu la observárele lui Csernatony, cari se tienura de objectu, apoi se votá si majoritatea iá raspunsulu ministrulu spre sciintia.

Ministru-presied. Lonyay: Onorata casa! Inainte de tóte dechiaru, ca voiú vorbi in scurte cuvinte (miscare in steng'a, s'audimu! in drépt'a).

Suntu invinúiri de acele, este o maniera de a invinúi, la carea raspunsulu celu mai demnu este: despretiulu (Aplause in drépt'a, miscare in steng'a). Raspunsulu acésta in sa este celu mai corespondiatoriu, cându cine-va, cá si mine, se póte provocá inaintea tieriei intregi la trecutul seu politicu de trei-dieci da ani si póte cu curagiu si pre fatia sa caute spre viét'a sea trecuta, spre viét'a — eu potu sa o dícu in consciintia — care nu póta nici o péta de rusine (aplause in drépt'a) si déca cautu de alta parte de unde are invinúirea mea oirginea si in ce modu s'a propusu (strigári in indrépt'a: (Acésta e infamia! miscare mare.) Unu contrariu fatisiu si onorabile, puna elu intrebarea cum o va pune, me simtiu obligatu ai raspunde detaiatu si la tóte; dara la calumniári lipsite de ori ce temelu, la o astu-feliu de formulare a calumniárilor, precum amu fostu siliti sa le audimu tocmai acum dela fundatorulu acelei scóle, pre carea eu nu o potu numi altcum, decâtu scóla calumniei, este arm'a cea onorabile: cu provocare la trecutul meu, cu provocare la consciintia mea cea sincera si curata — despretiulu.

Nu voiescu a ventilá aici trecutul dlui deputatu, observezu numai atât'a, ca pre cându eu din tíneretiile mele, alaturându-me lângá fiii cei escelenti ai patriei mele m'amu nisutu prin labóre onorifica a inaintá interesele patriei (Aplause in drépt'a; miscare in steng'a), ce a facutu dlu deputatu? Me asiú provocá la onorabilulu meu amicu Bitto, carele a fostu fatia la o contielegere de astu-feliu de natura, carea singura e de ajunsu, cá eu sa nu me simtiu magulitu ca me aperu fatia cu dlu dep. séu vinu in atingere cu densulu, ci sa me simtiu cu totulu din contra.*) (Aplause vii in drépt'a, miscare mare.)

Ministrulu respinge mai departe insinuatiunea ca zidesce palaturi si cumpera mosii si dice, ca déca le face aceste, le face cu averea sea castigata in modu onorabile si ceea se face, face pre fatia nu intru ascunsu. Intréba in fine, ca introducerea astoru feliu de calumnia radica védi'a parlamentului? Aduce aminte oratorului de cuvintele unui deputatu din partid'a sea, carele dicea ca védi'a regimului nu trebuie subminata, dara intarita; atrage atentiunea oratorului ca autoritatea parlamentului se derapana prin tercierea in tina a persónelor regimului, si se vatema si regimulu respunsabile, ceea ce nu va dorí nioi unu patriotu adeveratu. Provóca in fine pre presiedintele, cá pre viitoriu cându se voru ivi atacuri din ori-ce parte, din consideratiune cátra parlamentu, sa chame pre respectivulu la ordine. (Aplause).

Csernatony recunósce ca a fostu préveementu, dara raspunde totusi si densulu presiedintelu ministeriului cu: — despretiu. Cele díse de ministru sa le judece cas'a. Elu se provóca la presied. de mai inainte Somsich. Dealtmintrea eu dícu numai atât'a: Cum a vorbitu ministru-presiedinte, nu vorbesce omu de omenia! (sgomotu infricosiatu de ambe pártile; deputatii paresescu locurile; strigári, clopotielulu).

Ghiczzy propune trecerea la ordinea dílei. Somsich: Eu dícu numai atât'a, ca asupr'a celor ce s'au vorbitu aici are sa judece cas'a intréga.

*) Alusiune la o siedintia a emigrantiloru ungdin 1849 tienuta in Parisu sub presiedintia lui Lad. Teleki, in carea s'a decisu eschiderea lui Csernatony din clubulu emigrantiloru pentru tradare si pentru conspiratiune cu regimulu imperialu. In siedintia acea Bitto a fostu notariu. — Csernatony a mai fostu condemnatu in junetia sea pentru falsificare de bancnote.

In sgomotulu celu mare presedintele inchide siedinti'a.

S a b i i u , 8/20 Nov. 1872.

Domnule Redactoru ! In nr. 80 a. c. alu sti-matului diurnal ce redigiati, au aparutu unu arti-clo scrisu de dlu jude la tribunalulu regio din Dev'a Ioanu Balomiri, care articulu, se continuâ in nr.ii 88 si 89, in care respectivulu dnu jude, com-bate o corespondintia aparuta in contr'a densului in nr. 76 a. c. ala „Telegrafului Rom.“ —

De-si, articulu dlu Balomiri, este plinu de espressioni vatematorie in contr'a subscrisului, — totusi cunoscendu natur'a dlu scriitoriu, de a vate-ma pre totu omulu, ce nu are norocirea de a fi de o parere cu domni'a sea — sciindu datin'a ce i s'a prefacutu in natura, de a poreclâ mai pre intrég'a inteligentia de „siarlatana“ supunendu fia-cârui'a omu care au facutu vre-odata ce-va pentru bielele publicu, si in specie pentru interesulu român — motive egoistice, mancarime de a secerâ laude etc. etc., — precum si nevoindu a me amestecâ in cer-tele altora; — nu a-siu fi aflatu de oportunu a face dlu Balomiri onóra de a-i responde — deca d-lui nu aru fi mistificatu, intortocatu si falsificatu in articulu seu amintitu starea adeverata a lucrului:

a) in privinti'a infiintiarei fondului scolariu gr. or. din Vinerea; si

b) in privinti'a conclusului falsu din Sibotu, acârui'a descriere in „Urmarea“ cea lunga si con-fusa din nr. 89, atestédia pre deplinu caracterulu, manierele cele fine . . . si logic'a cea sanatósã . . . a dlu Balomiri.

De óre-ce inse, d-lui, au afirmatu, ca in fon-dulu scólei amintite, pre care in bajocura 'lu nu-mesce „fondulu lui Dobo“ pâna astadi nu s'aru aflá nici unu cruceriu, — fia-mi permis a-i observá dlu Balomiri; ca informatiunile d-sale suntu false, din cauza, ca asemnarea din partea magistratului Oresthiei la cass'a alodiale a Vinerei pentru de a platí 600 fl. v. a. fondului scolariu pre anii dejã espirati 1870, 1871 si 1872, s'au espedatu inca in Septembrie a. c. cându actele respective sosira la magistratu dela comitiatu unde erau asternute pentru intarirea conclusului din cestiune — despre care asemnare au fostu in scrisu insciintiati atátu comitetulu parochialu din Vinerea câtu si scaunulu protopopescu gr. or. din Oresthia, — cari credu ca nu voru intrelasá a atestá acestea asertiuni. —

Fondulu scolariu din Vinerea esista, — prin umare asertiunea dlu Balomiri in acésta privintia, este unu neadeveru.

Vedi de Balomiri ! de astfelu de natura suntu tóte „siarlatanariile lui Dobo“ de cari ai bunavo-intia a te impedecá atát'a, pre cari deca mi-aru concede modesti'a ti le-asia insirá pre rendu, cá de alta data, capetându placerea a mai esí la publi-citate, sa sii in stare a enará fapte, si nu numai sa indrugi la frase góle, fára a poté aratá vre-o „siarlatanaria“. —

Rectificarea dlu Balomiri, in care voiesce a se spelá de imputarea ce ia facutu corespondintele din nr. 76, ca adeca in tempu de 6 ani au tienutu ac-tele in privinti'a infiintiarei fondului scolariu la sine — este falsa, — sa lasámu in sa vorbésca da-tele oficióse in acésta privintia, eata-le :

Conclusulu comunitátiiei Vinerea prin care au donatu fondului scolariu ajutoriulu anuale de 200 fl. v. a., s'au asternutu magistratului spre mediulo-cirea aprobárei mai inalte in 2 Februaru 1866 sub nr. 292. pol.

Dlu Balomiri in calitatea de senatoru si inspec-toru alu Vinerei, au capetatu actulu acest'a spre referare in 4 Februaru 1866, (vedi prot. de in-manuare).

Dela acestu terminu si pâna la deschiderea die-tei pestane din anulu acel'a, au trecut trei luni, fára cá d-sea se póta referá acestu actu, care i-aru fi causatu lucru de vre-o 10—15 minute. Ci sa punemu, ca d-lui nu a avutu tempu a se ocupá cu astefeliu de lucruri bagatele . . . fiindu ocupatu cu pregatirile de drumu la Pest'a, — óre din Iuniu 1869 si pâna in finea lui Decembre 1871, ce l'au impedecatu a mediolocí validitatea conclusului men-tionatu ? . . .

Asertiunea dlu Balomiri, ca „dupa organizarea comunitátiiei, venise inainte alta calamitate, adeca de 6 ani in cass'a alodiala etc. etc.“ este asemenea falsa, — de óre-ce comun'a are unu venitu anuale de aprópe 7000 fl. v. a., — si deca cu tóte ace-

stea, comun'a totusi au fostu silita, a imprumutá bani pentru cumperarea unui locu, — caus'a au fostu, nu lips'a de bani disponibili in cass'a alo-diala, ci acei'a, ce dlu Balomiri care au fostu in-spectorulu acelei comune in tempu de 10 ani, se pare a-i fi rusine a constatá adeca, ca restantiele cassei in tempulu administratiunei sele, se urcase la bagatela suma de vre-o 10,000 fl. v. a., ce ve-diendu ministeriulu reg. ung. au aplacidatu cumpe-rarea locului mentionatu cu 7200 fl. v. a. pre sém'a comunei, numai cu e s p r e s ' a c o n d i t i u n e , cá pretiulu stipulatu, numai dupa ce voru fi restan-tiele respective incasate, si sub nici o conditiune din banii aflatori in cassa — séu din cele-lalte ve-nite regulate a cassei. —

Acést'a au fostu caus'a, de comunitatea, de-si avea bani in cassa, nepotendu scóte la terminulu defiptu pentru platirea locului cumperatu, restantiele cassei, — au fostu silita sa imprumute bani, spre acestu scopu, — d-ta sciindu acestea cá si mine — totusi ai obradiulu a-ti acoperí indiferentismulu in privinti'a fondului scolariu cu lipsa de bani !!

Incátu, dlu Balomiri prin espressionile — „deca eu asiu fi pusu, séu deca vreamu a pune conclu-sulu ad calendas grecas,“ etc. concedendu singuru prin acestea possibilitatea de a fi potutu prapadí cu v o i ' a unu actu officiosu, — voiesce a-si ascrie de nu sciú ce meritu cáci acelu conclusu totusi nu s'au prapaditu; amu sa-i observedi, ca d-lui póte sa fia liniscitu in consciintia, cáci acelu actu nu din vin'a d-lui, ci numai din intemplanre s'au mai aflatu, fiindu inprasciatu prin grâmedile de acte, remase de d-sea nepredate.

Privitoriu la conclusulu falsificatu in protoco-lulu comunalu a Sibotului, referitoriu la cei 12 fl. v. a. radicati din cass'a alodiale de Fejér János, pentru cuartirulu datu dlu jude regescu Nagy cu ocasiunea restaurárei representantiei comunale, voi sa-i aratu dlu Balomiri, ca falsificarea respectiva au reconoscuto singuru — eata cum :

D-lui vorbindu despre pertractarea tienuta cu comunitatea Sibotului asupr'a celor 12 fl. v. a. dice: „Representanti'a comunale impreuna cu an-tistele comunalu Ioanu Viorelu etc. nu va face nici o dificultate in contr'a sumei pomenite“ — si totu-si in conclusulu scrisu de Maniu, si conceputu de dnulu Balomiri in Orasthia, unde au dusu protocolulu dupa acea pertractare, si dice es-presu, „ca comunitatea postesce, ca Nagy neavendu dreptu a luá acei 12 fl. v. a. pentru cuartiru si ai dá lui Féjer, sa-i întórca indereptu cassei alodiale.“

Vedi domnule Balomiri ! cum 'ti tai singuru ramurele de sub picíore; — comunitatea nu póf-tesce cá Nagy sa platésca cei 12 fl. v. a. deci dom-ni'a-ta in „urmarea“ din nr. 89, si intr'adeveru asiá au fostu, dens'a nu a póftitu, — si totu-si conclusulu aretatu de falsu de comunitate, si sustie-nutu de adeveratu de dnmi'a-ta, prescrie espresu ca comunitatea póftesce rebonificarea prin Nagy. — unde logic'a domnule Balomiri ? o béta simpli-citas ! . . . —

Espressionile vatematorie aruncate de domnulu Balomiri asupr'a comunitátiiei Sibotului, asupr'a se-natorelui Góntzi, si asupr'a magistratului Orasthiei din care domni'a-lui pre acelea tempuri facea parte cá unele ce nume privescu le trecu cu vederea. —

Cá in sa onoratulu publicu sa nu créda, ca dóra decisiunea adusa in contr'a domnului Balomiri pen-tru falsificarea amintita, aru fi dóra prin decisiunea comitiatului totalmente nimicita si domnulu Balomiri liberatu de aceea falsificare, voiu sa amintiescu, ca decisiunea comitiatului prescrie numai intregirea cer-cetárei — si potu asigurá pre domnulu Balomiri ca magistratulu de siguru 'si va face detori'a in acésta privintia. —

Domnulu Balomiri pentru cá sa-si arete nevi-novati'a si mai tare aretându ca acusatarii domniei-lui Ioanu Viorelu si Munerescu suntu ruditi cu mine, ergo pre acesti'a eu i-amu somutiatu asopra-i — uita ca nu acesti'a au pasitu in contra-i, ci comu-nitatea Rudsiriului intregu in care domnea-lui are rudeni, iéra eu nu, — comunitatea Sibotului érá intréga, — si apoi inca si comunitatea Vinerei, cari tóte au decisu protocolarmente aretarea abusu-riloru comise de domnulu Balomiri la locurile mai inalte. —

Mai multu, cei mai buni amici ai dlu Balo-miri, cari s'au intrepusu la anulu 1871 pentru denumirea domniei sele de senatoru si inspectoru Georgiu B e r e e a n u prot. gr. cat. si Nicolau M a r i u t i u fostu notariu, si de presentu jude in

Rudsiru, unii dintre cei mai onesti si cu influintia in scaunulu Oresthiei ne mai potendu suferi ceea ce facea Balomiri au fostu siliti, a subscrio acúsárele in contr'a domniei sele.

Nu eu domnule Balomiri ! amu fostu autorulu fortunelu ce se pornise asupr'a capului domniei tale ci portarea domniei tale cea brutale, care in tempulu din urma trecuse preste tóte marginele. —

Nu amu denunciatu in viéti'a mea pre nimenea; mi-amu datu silinti'a a traf cu toti ómenii in ar-moni'a cea mai buna — pre cându domni'a ta ti-ai fostu facutu profesiune din denunciarea colegiloru d-tale. —

Ai denunciatu pre judele regescu Nagy, pre senatorulu Schuller, pre senatorulu Góntzi, pre se-cretariulu Vladu, pre acest'a numai, cáci intr'o ser-batóre pre cându se aflá artistulu Millo in Oresthia, ocupatu fiindu cu acest'a nu au potutu sa mérga la cancelaria; — mai denuntiatu pre mine la Ilustri-tatea sea comesulu, (si ce mai scí, póte si la mi-nisteriu) numai cu 2 luni ante de publicarea denu-miriloru judecatoresci, cá „dupa cum amu auditu“ (i psissima verba, domnului Balomiri) unu Siboténu, care se aflá in cercetare criminale la mine, mi-aru fi adusu unu sacu de curechiu. —

Nu au remasu nici chiaru diurnistii nederun-ciatu de d-tea, si totu-si — audi pacoste, — dupa tóte acestea fapte onorifice . . . a domnului Balo-miri si altele cari nu mai voiescu a le insirá aici — totu eu suntu acel'a care voiamu sa-i máncu no-roculu.“

Nu te invidieza domnule Balomiri ! pentru po-stulu in care te afli — nu — bá din contra te asigurú, ca te compatimescu stiudu éa in Dev'a s'au pornitu alte fortune asupr'a capului d-tale, afli in sa totu-si mángaere traindu in acea sperare, ca dóra fortunele si necasurile ce le suferi in Dev'a . . . nu mi le vei mai ascrie mie. —

In urma rogu pre prea onoratulu publicu a nu me luá in nume de reu deca fára voi'a mea — provocatu de domnulu Balomiri amu fostu silitu se abusediu asiá multu de pacienti'a onoratu aceluia, asigurându, ca pre acestu terenu nu me va mai aflá.

Domniei tale domnule Balomiri 'ti dícu pentru totu-deun'a adio !

Michaela Dobo de Ruszka.
Senatoru si inspectoru, de presentu
deputatu la Universitatea fun-
dului regiu in Sabiu.

Sántirea bisericeii gr. or. din opidulu Mercurea.

(Fine.)

Indata dupa esírea din bisericu, fiindu dejã trecuta o óra dopa amédi óspetii se adunara in ca-sele dlu I. Macelariu in piétia, unde érá pregatitu prándiulu, la care participara cam 70 persóne si unde nu atátu corpulu, câtu spiritulu aflá delect-tare si recreatiune in strulu celu lungu alu toastelu, ce se redicara in onóra dilei. Nu este intentiunea mea, nici amu pretensiunea, a reproduce aici tóte toastele cu esactitate; me marginescu deci a amintí, ca Par. Vicariu archiepiscopescu inchiná pacharulu primu pentru Majestatea Sea Imperatulu si Regele nostru, Macelariu dlu cons. gub. pentru Esc. Sea Par. Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de S i a g u n ' a cá restitutoriulu libertátiiei nóstre bisericesci, Par. Adm. Ioanu Drocu pentru Par. Vicariu archiepiscopescu Pope'a, dlu inspec-toru W. Wendel pentru dlu consiliariu gub. Ilie Macelariu cá urditoriulu celu dintáiu alu edificárei bisericeii din Mercurea, Par. Ass. cons. Boiu pentru egal'a indreptatire si fratiésca armonia a tuturoru bisericeiloru crestine din patria, Par. Protopr. Popescu pentru egal'a indreptatire, apropiarea reciproca si infratirea nationalitátiloru patriotice, dlu Vas. Grévu pentru Par. Ases. cons si fostu protopresbiteru alu Mercurei in restempu de 42 ani, Petru Badila, — Par. prot. Hanni'a pentru famili'a Macelariu, dlu ca-pitanu Stejaru pentru tropin'a acestei familie, be-tránulu Marcu Macelariu, dlu Ioanu Macelariu pentru inginerulu supremu Gärtner, carele a facutu planulu zidirei bisericeii, si asiá urmara toaste preste toasté : pentru arhitectulu Szalai, pentru poporulu mercurenu, (din partea P. Vicariu), pentru pictorulu Georgescu si cei-lalti maiestri si conducatori ai lucrárilor, s. a.

Sírlu toastelu s'aru fi prelungitu si mai multu, deca tempulu inaintatu nu aru fi adusu aminte óspetiloru, ca este cátra séra si s'a plecatu din'a.

Si asta-feliu între urări de bucuria se imprasciara toti cei ce participasera la multa dorit'a festivitate, si sum sigur, ca fia-care din tressii a dusu cu sine suvenir placute si pentru tota vieti'a neuitavere dela frumos'a festivitate, ce ne adunase, dela amicabilele opido, ce ne intrunise intr'unu numeru atât de insemnata, si dela amicalii lui locuitori, cari primisera pre ospetii loru cu atât iubire fratiésca.

Cá óspe nepregatitu la rolulu de reportatoriu nu sum in stare a dá on. publicu o descriere mai detaiata a bisericeii sântite in ceea ce privesce dimensiunile si architectur'a ei, despre cari speru ca va reportá o péna mai competente. Afirnu inse cu toti cei ce o au vedutu, ca este fára indoiéla un'a din cele mai mari, mai frumoése, mai gustuóse si mai simetrice biserici din tienstula acest'a, ba din Archidiecees'a nóstra, si face onóre primulu ei urditoriu, dlui consiliariu guberniale, atunci jude regiu in Mercurea, plia **Maocelariu**, face onóre inginerulu supremu, dlui **Carolu Gärtner**, face onóre architectulu seu, dlui **Szalay**, dara cu deosebire face onóre neperitóre bravei nóstre comune bisericesci din Mercurea, carea intr'unu numeru abiá de 130 familie si cu 20 floreni in lad'a bisericeii, donati de Prestosu **Demianu Mog'a** din Sasciori, s'a apucatu de zidirea ei, si a radica tu unu edificiu, ce representéza astadi póte la 30,000 fiorini, dându o dovada nóua, ca nu multímea numerica, ci solidaritatea, credinti'a, barbatí'a si constantí'a face poterea unui poporu. —

Fia dara, cá spiritulu acest'a bunu, ce ne arata rezultate atât de admirabili, se planeze asupr'a bravei nóstre comune bisericesci din Mercurea in vecii vecilor! Si fia, cá acestu spiritu bunu sa se aprofundeze din ce in ce mai multu in inimele poporulu nostru, adumbrita sub aripile bisericeii sele stramosiesci!

Resinari, 22 Novembre 1872.

Domnule Redactoru! Permeteti-mi a face aci unele reflexiuni la parerile stângace ale unui amicu alu progresulu aparute in nr. 89 alu multu pretiutulu d-vóstra jurnalulu despre scól'a capitala din Resinari.

Nu-ti denegu, amice alu progresulu, adevéru asertiuniloru despre datele istorice precum si despre intocmirile practisáte pána astadi in organizarea scólei nóstre capitale si invetiamentulu ei; ba din contra judecându din conscientiós'a desfasurare a acelor'a, ti-asu atestá si eu epitetulu frumosu, ce ti-lu dai, de amicu alu adevéru. Ai vorbitu fórté bine, pána unde te-ai razimatu pre cunoscintele-ti proprii si n'ai alergatu la remediulu cofaritieloru la informatiuni. Eu credu, pretiutule amicu alu adevéru, ca unu barbatu inteligente cá d-ta, dupa cum te-arú puté judecá cine-va din destoinici'a scrierei de articlii, si da judecata asupr'a unui lucru numai dupa ce-si forméza convictiuni temeinice, dara nu din auditele de pre strade, si acelea ti le poteai cástigá pre cale mai scurta decátu a publicitátiéi, — déca me visitá-i odata in scóla, séu 'mi cereai visit'a la d-ta acasa si me intrebá-i, me consultá-i despre lucru in care casu 'ti respundeemu astfelu:

In vér'a trecuta cu postulu catechetulu a mai devenitu inca unu postu vacantu — scii d-ta alu cui si cum, ba póte scie si on. publicu, care cetesce „Herm. Zig.“ — pre cale legala séu nelegala, aci vorbéscu forurile competente. Destulu ca inaintati in Septembrie, cându trebuiá sa tienemu prelegeri, eramu cu 2 clase vacante. Vina, dle si amice, sa-ti aretu harhi'a oficiulu comunale, prin care me insarcinéza sa ingrijescu de respectivele clase. De abiá intr'unu târdiu ne sosescu unu bietu concurinte, care noles volens trebuiá sa fia denumitu; cáci de alesu n'amu avutu de unde si vomu avé totu mai putienu, pána cându progresulu si adevéru din Resinari voru avé unu amicu cá d-ta. Pre nou venitulu mi-lu recomanda acelu oficiu comunale pentru introducere si eu — fiindu dóue clase vacante — nu din volnici'a mea l'amu introdusu in clas'a I de baeti, ci dupa o contielegere cu densulu si dupa o consfátuire cu dlui protopopu tractualu, audiendu, ca respectivulu aru fi unu invetiatoriu bunu pentru incepatori — vomu vedé, — si iérasí din o considerantia mai esentiala; cáci fiindu pre atunci clas'a I de baete prin depunerea adjunctulu de invetiatoriu **Petru Bancila** in cértá, amu cugetatu, ba

amu fostu recercatu, sa ocupu cu ambe clasele de felitie, cá nu cum-va — totu dupa informatiuni dísu — sa vini d-ta si su pretiós'a-ti elica, sa-lu ataci in scóla. — Ajutandu-ne Ddieu, care póte nu ne-a uritu de totu, sa capetámu târdiu in Octobre per epistolas unu alu doilea candidatu de invetiatoriu, pre care l'amu introdusu, totu dupa o insarcinare oficiós'a in clas'a I de baete, amu remasu eu cu a II de baete, unde acum, dupa ce-si are invetiatoriuulu seu propriu, se va observá totu pretiutu-ti sistemu de perondare. Cum? — Acést'a e treb'a invetiatoriloru. Instructiune poti sa capeti la mine acasa. —

Caus'a, de amu tienutu estu anu pána aci prelegeri numai inainte de prándiu, nu e nici decátu inclinarea mea de a aduce sacrificii lui morfeu — nóptea e lunga destulu, — dara lips'a unei sale arangiate spre acestu scopu, pre care de abiá acum o amu capetatu. Erá sa si incepu septamán'a venitóre spre odihn'a sufletulu d-tale; dara d-ta esci mai iute cá mine; m'ai luatú pre dinainte cu publicarea.

Lesne, amice alu progresulu, a critisá unu oficiu greu si delicatu cá alu meu; dara greu a face in impregiurárele de viétiá de pre la noi, unde nu te asculta nimeni si unde ai de a face cu asfelu de amici ai progresulu. E cu multu mai greu a dirigá o scóla si a propune moral'a la atátea sute de baeti, decátu a tiené prelegeri publice la ómeni mari pre podulu minciuniloru, — a cároru fétu suntu apoi desbinárele ruinatóre de interesele cele mai vitali ale comunei. Din somnulu meu resulta unu pecatu lesne de indreptatu; dara din veghiarea d-tale abisulu mortale a atátoru fiintie nevinovate. Sum peatosu scumpulu meu amicu, o recunoscú, o sciu; dara d-ta nici atât'a nu scii. Scii insa, ca esci amicu cu progresu si adevéru.

Doresci, amice, a scii ca ce concedu legile si instructiunea scol. Ce te duci asiá departe sa intrebí pre publiculu cetitoriu? Vino la mine si gratisu ti le voiú spune si comentá. Mi vei concede baremu cunoscint'a legiloru, sub care amu servitu 5 ani cá invetiatoriu. Legile si instructiunea pretindu numai, ce se póte si concedu, ce nu se póte. Ele suntu mai milostive cá d'ta. — Legea suprema, scumpulu meu cu deosebire la unu invetiatoriu e conscienti'a si cugetulu curatu de a folosi. In o scóla poti lucrá in o óra cá in diece, déca nu va lipsí zelu si vointi'a pre care nu le póte impune legea. — Cu tóte acestea 'ti voiú implini voi'a de a tiené prelegeri si dupa prándiu in respectulu lefelu cei mari, de care te spai d'ta de 410 cá invetiatoriu si 100 cá alergatoriu si sluga la toti, — tóte le voiú face cáte 'mi suntu possibile; fi bunu numai si 'mi crutia numele celu bunu, care mi e singur'a avere pre pamentu. Nu-mi maculá carcterulu prin scornituri bazate pre informatiuni. Eu credu ca d-t'a, cá omu de omenie, voiesci indreptarea mea; dara nu mórtea mea moral'a. Nu credu a fi facutu nici unu scandalu prin ocupatiunea mea afara de scóla. M'amu ocupatu in tempulu meu liberu, dupa cum amu cugetatu mai bine, cá sa-mi folosescu mie si sa placu si altor'a. Nu sciu sa te fia scárbitu vre-odata portarea mea; póte ca din nebagare de séma, sa nu te fia salutatu. —

Vedu, scumpule amicu alu progresulu, — ca ispravindu cu toti, astadi eu 'ti mai suntu pétr'a, de cere te lovesci in actiunile d-tale pentru ajungerea scopuriloru-ti necunoscute. Aibi inca putiena pacientia si 'ti voiú face locu, cá sa te poti resfatiá dupa placu. — Inca putienu si nu te mai impedeci de mine. Dara pána atunci crutia-me, cáci mi e destula lovitur'a sortiei mele din estu anu, — nu-mi mai torná veninu in pocalulu amariciuniloru mele; cáci e incarcatu destulu.

Fia-mi totu-si in urm'a urmeloru permisú, scumpule amicu alu progresulu, a-ti recomandá si eu d-tale unu feliu de ocupatiune cu multu mai seriós'a, cá scrierea astora-feliu de articli, si mai corespunditóre epitetulu ce 'ti dai. Sacrifica-ti poteriile ti frumosé spirituali pentru de a radica poporulu resinarénu din noroiulu moralu si alu miseriei materiale, ce-lu amenintia cu nimicirea totala, si adeca cugeta mai bine asupr'a possibilitátiéi si modalitátiéi de a deschide scól'a de meserii, necesitatea cárei'a e atât de tare semtita aici la unu poporu fára isvóra de venitu — despre cari scoli s'a vorbitu atât'a, há s'a radica tu chiaru concluse in sinodulu parochiale. Statoresce o programa! — Arunca unu

planu si eu nu me retragu de a-ti stá intr'ajutoriu cu poteriile-mi spirituali; fára acestea nu facemu nimic cu scolile nóstre capitali — de a-siu tiené prelegeri si 24 óre pre dí. Au absolvatu destul teneri din anulu 1863. Unde suntu? cara lemne din bárou, si carámidi la zidari straini. Aci progresu, scumpulu meu amicu; dara nu in denunciári in certe si vatemári pre calea jurnalistica. La resolvarea amintitei cestii me vei mai gasi pre calea publicitátiéi, dara altu-feliu 'ti spunu pre onórea mea ca nu. Sciu, ca me vei mai scarmáná — amu si capetatu scire prin unu invetiatoriu dela unu amicu alu d-tale — fia ertatu, ca e preotu, — ca vai de mine, de voiú indrasni sa respundu ce-va. E vai destulu — n'amu ce me face. Ddieu e tata la toti, 'mi va ajutá si mie si d-tale. Acum tacu — Aminu.

Ioanu Romanu
Directoru scol.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de parochu pre vacant'a parochia Vidolmu tractulu protopr. a Lupsiei pána la 1 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu: Casa parochiala cu pivnitia si gradina de pomi, pamentu aratoriu de 1 ferdela de cucurozu, de gráu 5 ferdele pre unu anu, pre altulu 7 ferdele, fenatiu de 3 cara de fenu, si cimiteriulu de 2 cara de fenu si dela 60 de case cáte 8 cupe de gráu simbri; apoi venitele stolare obicinuite.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia: se cere a fi clerici absoluti, si cu portári morale, concursele au sa fia provédute cu documentele necesari, si ale adresá la scaunulu prot. gr. or. alu Lupsiei pána la 1 Decembre 1872.

In contielegere cu comitetulu bisericescu din Vidolmu.

Ofenbai'a 3 Novembre 1872.

(1—3) Nicolau Fodoreanu
Adm. prot. gr. or. a Lupsiei.

Concursu.

La scól'a normale capitale gr. res. din Seliste face trebuintia de o invetiátoria la copile in lucru de mána, pentru carea e sistemisatu unu salariu anuale de 200 fl. v. a. in bani, cuartiru liberu si 3 stângini lemne de focu.

Doritórele de a ocupá statiunea acést'a, sa se adresedie la comitetulu subscrisu pána in 25 Nov. a. c. st. v. documentandu capabilitatea ceruta.

Saliste, 26 Octobre 1872.

Comitetulu parochiale gr. res.

In contielegere cu parintele protop. respectivu.

(3—3)

Cancelaria advocatialea.

Ioanu Munteanu advocatu provincialu aduce la cunoscint'a onoratulu publicu, ca si-a deschisu „Cancelari'a advocatialea“ in Sasu-Sebesiu si primesce insarcináre de aperare in causele civile, criminale si cambiale la tribunalele de Prim'a instantia precum si la forurile mai inalte, mai de parte primesce inaintarea causeroru de ori-ce natura indreptate cátra forurile politice si cátra guvernulu tiei, studiulu teoreticu si pracs'a cástigata pre terenulu juridicu i voru face possibile a satisfáce cu acuratetia si onestitate tuturoru insarcináriloru lui incredintiate.

Burs'a de Vien'a.

Din 10/22 Novembre 1872.

Metalicele 5%	66 20
Metalicele 5% Maiu si Novemb.	69 —
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 30
Imprumutulu de statu din 1860	103 50
Actiuni de banca	980 —
Actiuni de creditu	336 50
London	108 75
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	80 —
„ „ „ Temisioreno	79 —
„ „ „ Ardelenesci	76 25
„ „ „ Croato-slavone	— —
Argintu	107 —
Galbinu	5 18
Napoleonu d'auru (poli)	8 66 1/4